Зміна № 2 ДБН В.2.2-9:2018

Будинки і споруди

ГРОМАДСЬКІ БУДИНКИ ТА СПОРУДИ. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

1 РОЗРОБЛЕНО:	Державне підприємство «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій» (ДП «НДІБК»)
РОЗРОБНИКИ:	**Г. Фаренюк**, д-р техн. наук (науковий керівник); **Ю. Слюсаренко**, канд. техн. наук; **Н. Гах**, канд. техн. наук; **О. Лісений**, канд. техн. наук; **О. Киричок,** канд. техн. наук; **Ю. Мелашенко**, канд. техн. наук; **К. Бабік**, канд. техн. наук; **Г. Агєєва**, канд. техн. наук
2 ВНЕСЕНО:	Департамент технічного регулювання у будівництві Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України
3 ПОГОДЖЕНО:	Міністерство охорони здоров'я України (лист від …) Міністерство цифрової трансформації України (лист від …) Державна служба України з надзвичайних ситуацій (лист від …) Міністерство внутрішніх справ України (лист від ….)
4 ЗАТВЕРДЖЕНО	наказ Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України від …..,
НАБРАННЯ ЧИННОСТІ:	першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня реєстрації та оприлюднення на порталі Єдиної державної електронної системи у будівництві (з 202х-ХХ-ХХ)

ТЕКСТ ЗМІН

ЗМІСТ

Назву підрозділу 8.5 викласти у новій редакції: «Електронні комунікаційні мережі та системи сповіщення.».

Доповнити новими додатками:

*«*Додаток К (довідковий) Мінімальні площі вбудованих, вбудовано-прибудованих та прибудованих приміщень виробничого призначення.

Додаток Л (довідковий) Рекомендації щодо забезпечення інклюзивності громадських будівель та споруд.

ДОДАТОК М (обов'язковий) Особливості проєктування адміністративних та побутових будівель виробничих підприємств.».

Розділ 1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Пункт 1.1 *викласти у новій редакції*:

*«***1.1** Ці норми поширюються на проєктування нових і реконструкцію існуючих будівель, споруд та комплексів громадського призначення (далі - громадських будівель та споруд) з умовною висотою до 73,5 м включно з підземними поверхами глибиною не більше ніж 25 м від рівня землі, а також адміністративних та побутових будівель виробничих підприємств.

При проєктуванні громадських будівель та споруд з умовною висотою вище ніж 73,5 м слід додатково застосовувати ДБН В.2.2-41.».

Пункт 1.2 *викласти у новій редакції:*

*«***1.2** При проєктуванні громадських будівель та споруд поряд з положеннями цих норм слід також керуватися положеннями ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-5, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-20, ДБН В.2.2-23, ДБН В.2.2-25, ДБН В.2.2-26, ДБН В.2.2-40, ДБН В.2.2-41, ДБН В.2.3-15.

Перелік основних груп будівель, споруд та приміщень громадського призначення, адміністративних та побутових будівель виробничих підприємств, побутових приміщень громадських будівель та споруд наведений у додатку А.».

Розділ 2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Вилучити такі нормативно-правові акти та нормативні документи:

«ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення»

«ВБН В.2.2-ЦЗН-2002 Центри зайнятості населення базового рівня (Заклади соціального призначення)»

«ГБН В.2.2-34620942-002:2015 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування»

«ДСТУ 2339-94 Енергозбереження. Основні положення»

«ДСТУ Б А.2.2-12:2015 Метод розрахунку енергоспоживання при опаленні, охолодженні, вентиляції, освітленні та гарячому водопостачанні»

«ДСТУ Б В.2.1-27:2010 Палі. Визначення несучої здатності за результатами польових випробувань»

«ДСТУ Б В.2.6-79:2009 Конструкції будинків і споруд. Шви з'єднувальні місць примикань віконних блоків до конструкцій стін. Загальні технічні умови»

«ДСТУ Б В.2.6-145:2010 Захист бетонних і залізобетонних конструкцій від корозії. Загальні технічні вимоги (ГОСТ 31384-2008, NEQ)»

«ДСТУ Б В.2.6-193:2013 Захист металевих конструкцій від корозії Вимоги до проектування»

«ДСТУ Б В.2.6-199:2014 Конструкції сталеві будівельні. Вимоги до виготовлення»

«ДСТУ Б В.2.6-200:2014 Конструкції металеві будівельні. Вимоги до

монтажу»

«ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху»

«ДСТУ-Н Б В.2.6-100:2010 Конструкції будинків і споруд. Методи визначення теплостійкості огороджувальних конструкцій»

«ДСТУ-Н Б В.2.6-101:2010 Конструкції будинків і споруд. Метод визначення опору теплопередачі огороджувальних конструкцій»

«НПАОП 0.00-1.51-88 Правила устройства и безопасной эксплуатации фреоновых холодильных установок (Правила улаштування та безпечної експлуатації фреонових холодильних установок)»

«НПАОП 40.1-1.32-01 (ДНАОП 00.1-1.32-01) Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок»

«ПУЕ-2017 Правила улаштування електроустановок»

«ДСанПіН 145-2011 Державні санітарні норми і правила утримання територій населених місць»

«ДСанПіН 239-96 Державні санітарні норми і правила захисту від впливу електромагнітних випромінювань»

«ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку»

«ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації»

«ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»

«ДГН 6.6.1.-6.5.001-98 Державні гігієнічні нормативи. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)»

«ГН 2.2.6-166-2009 Орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених місць»

«ГОСТ 12.1.005-88 ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны (ССБП. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до повітря робочої зони)»

«ГОСТ 16363-98 Средства огнезащитные для древесины. Методы определения огнезащитных свойств (Засоби вогнезахистні для деревини. Методи визначення вогнезахисних властивостей)»

Замінити познаку та назву таких нормативних актів, нормативних документів:

«ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво у сейсмічних районах України» *на* «ДБН В.1.1-12:2025 Будівництво у сейсмічних районах. Основні положення»

«ДБН В.1.2-6-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Механічний опір та стійкість» на «ДБН В.1.2-6:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Механічний опір та стійкість»

«ДБН В.1.2-7-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека» на «ДБН В.1.2-7:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека»

«ДБН В.1.2-8-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека життя і здоров`я людини та захист навколишнього природного середовища» на «ДБН В.1.2-8:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Гігієна, здоров’я та захист довкілля»

«ДБН В.1.2-9-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека експлуатації» на «ДБН В.1.2-9:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека і доступність під час експлуатації»

«ДБН В.1.2-10-2008 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об`єктів. Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму» на «ДБН В.1.2-10:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму та вібрації»

«ДБН В.1.2-11-2008 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об`єктів. Основні вимоги до будівель і споруд. Економія енергії» на «ДБН В.1.2-11:2021 Основні вимоги до будівель і споруд.

Енергозбереження та енергоефективність»

«ДБН В.1.2-12-2008 Будівництво в умовах ущільненої забудови. Вимоги безпеки» на «ДБН В.1.2-12:2026 Будівництво в умовах ущільненої забудови. Вимоги безпеки»

«ДБН В.2.2-5-97 Захисні споруди цивільної оборони» на «ДБН В.2.2-5:2023 Захисні споруди цивільного захисту»

«ДБН В.2.2-10-2001 Заклади охорони здоров`я» на «ДБН В.2.2-10:2022 Заклади охорони здоров'я. Основні положення»

«ДБН В.2.6-31:2016 Теплова ізоляція будівель» на «ДБН В.2.6-31:2021 Теплова ізоляція та енергоефективність будівель»

«ДСТУ EN 62305-3:2012 Захист від блискавки. Частина 3. Фізичні руйнування споруд та небезпека для життя людей (EN 62305-3:2011, IDT)» на «ДСТУ EN 62305-3:2021 (EN 62305-3:2011, IDT; IEC 62305-3:2010, MOD) Блискавкозахист. Частина 3. Фізичні пошкодження будівель (споруд) та небезпека для життя»

«ДСТУ Б А.2.2-12:2015 Метод розрахунку енергоспоживання при опаленні, охолодженні, вентиляції, освітленні та гарячому водопостачанні» на «ДСТУ 9190:2022 Енергетична ефективність будівель. Метод розрахунку енергоспоживання під час опалення, охолодження, вентиляції, освітлення та гарячого водопостачання»

«ДСТУ Б ISO 21542:2013 Будинки і споруди. Доступність і зручність використання побудованого життєвого середовища (ISO 21542:2011, IDT)» на «ДСТУ ISO 21542:2025 Будинки та споруди. Доступність і зручність використання урбанізованого середовища (ISO 21542:2021, IDT).».

Замінити познаки нормативних актів та нормативних документів:

«ДБН В.1.2-12-2008» на «ДБН В.1.2-12:2026»

«ДСТУ EN 81-40:2016 (EN 81-40:2008, IDT)» на «ДСТУ EN 81-40:2022 (EN 81-40:2020, IDT)»

«ДСТУ EN 81-41:2016 (EN 81-41:2010, IDT)» на «ДСТУ EN 81-41:2025 (EN 81-41:2024, IDT)».

Доповнити такими нормативними документами:

«ДСТУ 7313:2013 Знаки безпеки та системи евакуаційні фотолюмінесцентні. Загальні вимоги та методи контролювання

ДСТУ 9171:2025 Настанова щодо забезпечення сталого використання природних ресурсів під час проєктування споруд

ДСТУ 9190:2022 Енергетична ефективність будівель. Метод розрахунку енергоспоживання під час опалення, охолодження, вентиляції, освітлення та гарячого водопостачання

ДСТУ EN 17210:2024 (EN 17210:2021, IDT) Доступність і зручність. Використання створеного середовища. Функціональні вимоги

ДСТУ ISO 4190-2-2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 2. Ліфти класу IV (ISO 4190-2:2001, IDT)

ДСТУ ISO 4190-3-2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 3. Ліфти службові класу V (ISO 4190-3:1982, IDT)

ДСТУ ISO 4190-5:2008 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 5. Пристрої керування, сигналізації та додаткові пристосування (ISO 4190-5:2006, IDT)

ДСТУ ISO 21542:2025 (ISO 21542:2021, IDT) Будинки та споруди. Доступність і зручність використання урбанізованого середовища.

ДСТУ-Н Б EN 1992-1-2:2012 Єврокод 2. Проектування залізобетонних конструкцій. Частина 1-2. Загальні положення. Розрахунок конструкцій на вогнестійкість (EN 1992-1-2:2004, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1992-1-1:2010. Єврокод 2. Проектування залізобетонних конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила і правила для споруд (EN 1992-1-1:2004, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1993-1-1:2010. Єврокод 3. Проектування сталевих конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила і правила для споруд (EN 1993-1-1:2005, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1994-1-1:2010 Єврокод 4. Проектування сталезалізобетонних конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила і правила для споруд (EN 1994-1-1:2004, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1995-1-1:2010 Єврокод 5. Проектування дерев`яних конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила і правила для споруд (EN 1995-1-1:2004, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1996-1-1:2010 Єврокод 6. Проектування кам`яних конструкцій. Частина 1-1. Загальні правила для армованих та неармованих кам`яних конструкцій (EN 1996-1-1:2005, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1997-1:2010 Єврокод 7. Геотехнічне проектування

ДСТУ-Н Б EN 1998-1:2010 Єврокод 8. Проектування сейсмостійких конструкцій. Частина 1. Загальні правила, сейсмічні дії, правила щодо споруд (EN 1998-1:2004, IDT).».

Розділ 3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Перший абзац викласти в новій редакції:

«У цих нормах використано терміни, установлені у Кодексі цивільного захисту України [1] (захисні споруди цивільного захисту, споруди подвійного призначення); у Законі України «Про доступ до об’єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж» [4]: будинкова розподільча мережа, доступ до інфраструктури об’єкта доступу, елементи інфраструктури об’єкта доступу, інфраструктура будинкової розподільчої мережі, інфраструктура об’єкта будівництва, об’єкт будівництва, об’єкт доступу, проєктна документація з доступу до інфраструктури об’єкта доступу, технічні засоби електронних комунікацій, технічні умови з доступу до

елементів інфраструктури об’єкта доступу, транзит кабельних ліній; у Законі України «Про електронні комунікації» [5]: електронна комунікаційна мережа; інфраструктура електронних комунікаційних мереж, користувач електронних комунікаційних послуг; в ДСТУ 1.1: нормативний документ, стандарт; в ДСТУ Б А.1.1-91: державні будівельні норми; в ДБН В.1.1-7: відсік протипожежний, умовна висота будівлі, шляхи евакуації; в ДБН А.2.2-3: нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт, термомодернізація; в ДБН В.2.2-40: доступність, інклюзивність будівель і споруд, комунікаційні простори, комунікаційні шляхи маломобільні групи населення (МГН), пожежобезпечна зона, універсальний дизайн.».

Доповнити новими пунктами:

*«***3.33 внутрішньобудинкова фізична інфраструктура**

Фізична інфраструктура або пристрій за місцем розташування кінцевого користувача, включно з елементами, що перебувають у власності арендарів приміщень будівлі / споруди, та призначені для розміщення проводових та/або безпроводових мереж доступу

3.34 внутрішньобудинкова оптична проводка

Волоконно-оптичні кабелі за місцем розташування кінцевого користувача, включно з елементами, що перебувають у власності арендарів приміщень будівлі / споруди, та призначені для організації надання послуг електронних комунікацій та з’єднують точку доступу будівлі з кінцевим пунктом

3.35 точка доступу до будинкової розподільної мережі

Місце фізичного розміщення електронних комунікаційних мереж всередині або ззовні будівлі

3.36 кімната електронних комунікацій

Окреме приміщення, призначене для розміщення технічних засобів електронних комунікацій та служить точкою з'єднання між магістральною та горизонтальною кабельними підсистемами

3.37 вбудовано-прибудовані приміщення

Приміщення, які розташовуються у габаритах громадської будівлі (споруди) та в об'ємах, розміщених поза габаритами будівлі (споруди) більше ніж на 1,5 м

3.38 адміністративні будівлі підприємств

Будівлі на території підприємств, у яких розміщуються приміщення керівництва та управлінського складу підприємств, конструкторських бюро, інформаційно-технічного призначення, копіювально-розмножувальних служб, обчислювальної техніки, охорони праці, приміщення для навчальних занять, побутові приміщення підприємств

3.39 побутові приміщення підприємств

Приміщення обслуговування працюючих підприємств: санітарно-побутові, охорони здоров'я, харчування, приміщення для відпочинку, обігрівання або охолоджування

3.40 побутові приміщення громадських будівель і споруд

Приміщення обслуговування життєдіяльності громадських будівель і споруд: санітарно-побутові, комори, приміщення для відпочинку, обігрівання або охолоджування, приміщення для майстрів та іншого обслуговуючого персоналу.».

Розділ 4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Пункт 4.1. *Посилання на «ДБН В.2.2-5» долучити. Посилання на «ДБН В.2.2-28» вилучити.*

Пункт 4.5 *викласти у новій редакції:*

«**4.5** Проєктування громадських будівель здійснюється з

дотриманням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту згідно з [1], ДБН В.1.2-4, ДБН В.1.2-14, ДБН В.1.2-2, ДБН В.2.2-5, ДСТУ 8773.

Захисні споруди цивільного захисту та/або споруди подвійного призначення з розподілом за статтю та віковими групами рекомендується розміщувати окремо в цокольних, підвальних і підземних поверхах громадських будівель та споруд».

Пункт 4.6 *викласти в новій редакції:*

«**4.6** Громадські простори, зони загального користування, адміністративні, офісні та побутові приміщення слід проєктувати з дотриманням аспектів зручності та інклюзивності їх використання з урахуванням ДБН В.2.2-40, ДСТУ EN 17210, ДСТУ ISO 21542.».

Пункт 4.8 *доповнити абзацом:*

«4.8 Склад основних даних і техніко-економічних показників громадських будівель, включно з вбудованими, вбудовано-прибудованими та прибудованими приміщеннями виробничого призначення, визначають згідно з ДБН А.2.2-3.».

Розділ 4 *доповнити* пунктами:

«**4.9** З урахуванням вимог [3, 5, 6] слід передбачати розміщення електронних комунікаційних мереж, що не мають взаємоз’єднання з електронними комунікаційними мережами загального користування (крім відносин у сфері радіочастотного спектра).

4.10 Пожежобезпечні зони для співробітників та відвідувачів з розподілом за статтю та віковими групами рекомендується розміщувати окремо у закритих приміщеннях, що відокремлені від прилеглих приміщень протипожежними перегородками, у цокольних, підвальних і підземних

поверхах, у ліфтових холах, загальних коридорах, балконах, терасах, експлуатованих покрівлях.

4.11 В будівлях закладів соціального захисту населення та в будівлях закладів дошкільної освіти допускається розташування у рівні першого та другого поверхів вбудованих і вбудовано-прибудованих ясел, дитячих садків та спеціальних дитячих садків за умов дотримання вимог 7.1.2, 7.1.3 ДБН В.2.2-4.».

Розділ 5 ВИМОГИ ДО ЗАБУДОВИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

Пункт 5.4 *доповнити новим абзацом:*

«На цих ділянках рекомендується роздільне розміщення службових та гостьових відкритих автостоянок, паркінгів, місць для паркування та стоянок велосипедів.».

Розділ 7 ВИМОГИ МЕХАНІЧНОГО ОПОРУ ТА СТІЙКОСТІ

Пункт 7.1 *викласти в новій редакції:*

«7.1 Будівельні конструкції громадських будівель і споруд слід проєктувати згідно з ДБН В.2.6-161, ДБН В.2.6-162, ДБН В.2.6-198, ДБН В.2.6-220, а у разі, якщо завданням на проєктування передбачається проєктування за єврокодами – відповідно до вимог ДСТУ-Н Б EN 1990, ДСТУ-Н Б EN 1992-1-2, ДСТУ-Н Б EN 1992-1-1, ДСТУ-Н Б EN 1993-1-1, ДСТУ-Н Б EN 1994-1-1, ДСТУ-Н Б EN 1995-1-1, ДСТУ-Н Б EN 1996-1-1.

При розробленні конструктивного рішення громадської будівлі, що зводиться у звичайних умовах будівництва, слід керуватися ДБН В.1.1-7, ДБН В.1.2-6, ДБН В.1.2-7, ДБН В.2.1-10, ДБН В.1.2-14, ДБН В.1.2-2, ДСТУ Б В.1.2-3, ДСТУ- Н Б В.1.1-27, ДСТУ Б В.2.6-49, ДСТУ Б В.2.6-145.

При розрахунку громадських будівель заввишки більше ніж 40 м на вітрові навантаження, крім умов міцності та стійкості будівлі й її окремих

конструктивних елементів, слід забезпечити обмеження рівня коливань перекриттів верхніх поверхів.

Конструктивні вирішення громадських будівель і споруд необхідно розробляти відповідно до класу відповідальності (наслідків) з урахуванням їх функціонального призначення та обраним об'ємно-планувальним вирішенням

В особливих умовах будівництва (сейсмічні райони, просідаючі ґрунти, підроблювані території) слід додатково керуватися ДБН В.1.1-24, ДБН В.1.1-45, ДБН В.1.1-46, ДБН В.1.1-12, ДСТУ Б В.2.1-27, а у разі, якщо завданням на проєктування передбачається проєктування за єврокодами – вимогами ДСТУ-Н Б EN 1997-1, ДСТУ-Н Б EN 1998-1.».

Розділ 8 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

Підрозділ 8.5. *Назву викласти у новій редакції:* **«Електронні комунікаційні мережі та системи сповіщення.».**

Підпункт 8.5.1 *викласти у новій редакції:*

«8.5.1 Громадські будинки та споруди слід обладнувати мережами та пристроями для організації надання електронних комунікаційних послуг з використанням мереж фіксованого, мобільного зв’язку та безпроводового доступу включно.

При цьому слід забезпечити проєктування та облаштування таких елементів фізичної інфраструктури:

- внутрішньобудинкової фізичної інфраструктури;

- точки доступу до будинкової розподільної мережі;

- кімнати (приміщення) електронних комунікацій для розміщення технічних засобів електронних комунікацій. Кімната електронних комунікацій має розташовуватись у безпосередній близькості до місця введення зовнішніх кабелів (ввідних отворів) та проєктуватись з

урахуванням вимог до вентиляції, освітлення, заземлення тощо;

- закладних пристроїв (системи вертикальних та горизонтальних кабельних лотків, каналів і труб) для прокладання абонентських ліній;

- кабельного вводу;

- внутрішньобудинкової оптичної проводки;

- ввідної кабельної каналізації від ввідного отвору у будівлю до існуючої кабельної каналізації електронних комунікацій, а за необхідності оглядовий (ввідний) колодязь відповідно до [17];

- інших елементів фізичної інфраструктури, необхідних для надання електронних комунікаційних послуг.

Окремі будівлі або окремі приміщення громадських будинків та споруд можуть бути обладнані такими системами:

- прийому телебачення зі штучних супутників Землі (супутникове телебачення);

- звукофікації;

- синхронного перекладу мов;

- сигналізації та регламентації часу;

- комп’ютерних мереж;

- пріоритетного оповіщення та інформування про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, про пожежу та для доведення інформації до відвідувачів та працівників під час евакуації (такі засоби мають бути з врахуванням вимог осіб з порушенням зору та слуху (звукова і візуальна інформація) згідно з ДБН В.2.2-40);

- пожежної сигналізації;

- охоронної сигналізації;

- сигналізації загазованості, задимлення та затоплення;

- диспетчеризації і управління системами протипожежного захисту та іншими системами і устаткуванням при виникненні пожежі;

- спеціальними видами пристроїв зв’язку та сигналізації.».

Підпункт 8.5.2 *викласти у новій редакції:*

«**8.5.2** Кількість абонентських пристроїв та їх розміщення повинні визначатись згідно з вимогами галузевих і державних будівельних норм за видами будівель та споруд, а розрахунок ємності лінійних споруд мереж зв'язку та елементів фізичної інфраструктури громадських будівель та споруд з урахуванням [17] та можливістю подальшого обслуговування, розвитку та модернізації мереж.».

Пункт 8.5 *доповнити підпунктами:*

«**8.5.6** На дахах громадських будівель та споруд (у разі технічної можливості) рекомендується передбачати технічні зони, призначені для встановлення технічних засобів електронних комунікацій (у тому числі базових станцій рухомого (мобільного) зв’язку, антенних систем, інших радіотехнічних засобів та/або випромінювальних пристроїв), а також засобів їх резервного (аварійного) електроживлення, з урахуванням:

- забезпечення заданих параметрів рівня сигналу та якості надання електронних комунікаційних послуг у зонах обслуговування електронної комунікаційної мережі;
- вентиляції/ охолодження обладнання (в тому числі акумуляторних систем резервного живлення);
- статичних та вітрових навантажень;
- вимог електробезпеки (зокрема, заземлення та блискавкозахисту);
- безпечного та безперешкодного доступу обслуговуючого персоналу.

8.5.7 Розміщення антенних пристроїв на фасадних стінах, балконах чи терасах не допускається.».

Підпункт 8.6.2 *доповнити переліками:*

«е) ліфти з усіх поверхів підземних паркінгів;

ж) ліфти до захисних споруд цивільного захисту та/або споруд подвійного призначення, що розміщені у підземному, підвальному або цокольних поверхах будівлі чи споруди.».

Підпункт 8.6.4 *доповнити абзацом***:**

«У громадських будівлях з умовною висотою понад 47 м слід передбачати пожежні ліфти вантажопідйомністю не менше ніж 1000 кг, які влаштовуються згідно з ДСТУ-Н Б В.2.2-38 та відповідають нормам безпеки згідно з ДСТУ EN 81-72.».

Підпункт 8.6.7*.* *Після «*ДСТУ ISO 4190-1» доповнити словосполученням «з урахуванням ДБН В.2.2-40».

Доповнити абзацом:

«Ліфтові холи пожежних ліфтів повинні бути обладнані переговорними пристроями з приміщенням чергового персоналу (консьєрж, пожежний пост).».

Розділ 8 *доповнити пунктом*:

«8.8 Електронні комунікаційні мережі

Для забезпечення безперервності функціонування електронних комунікаційних мереж слід передбачати доступ до об’єкта будівництва (громадських будівель та споруд), будинкової розподільчої мережі та їх інфраструктур для розташування технічних засобів електронних комунікацій.

При цьому слід:

- враховувати особливості архітектурно-планувальних рішень громадських будівель та споруд і відповідних розподільчих мереж;

- визначати технічні можливості для розміщення технічних засобів електронних комунікацій на елементах інфраструктури об’єктів доступу.».

Розділ 9 САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

Підрозділ 9.5 *доповнити підпунктами:*

«9.5.4 При проєктуванні громадських будівель слід забезпечувати загальну структуру цілісної оцінки захисту від шуму та вібрації об’єкту згідно з ДБН В.1.2-11.

9.5.5 При плануванні вбудованих, вбудовано-прибудованих та прибудованих приміщень, що спричиняють шум та вібрацію інших приміщень та зон загального користування громадських будівель, слід передбачати їх зонування та екранування щодо меж допустимих рівнів: шуму, значення всіх показників звукоізоляції огороджень та лункості приміщень; вібрації конструкцій; вібрації відповідно до санітарних вимог.

Вимоги щодо захисту від шуму та вібрації розповсюджується на зовнішні та внутрішні огороджувальні конструкції як вбудованих, вбудовано-прибудованих та прибудованих приміщень, так і будівлі в цілому.».

Розділ 10 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

Розділ 10. *Абзац викласти в новій редакції:*

«Громадські будівлі та споруди, вбудовані, вбудовано-прибудовані та прибудовані приміщення, адміністративні та побутові будівлі підприємств, їх конструкції, планувальні рішення, обладнання та опорядження повинні відповідати вимогам пожежної безпеки згідно з ДБН В. 1.1-7, ДБН В.1.2-4, ДБН В.1.2-7, ДСТУ 2272.».

Таблиця 10.2. *Примітку 1 викласти в новій редакції:*

«**Примітка 1.** Для готелів, підприємств торгівлі та харчування тощо гранична поверховість та площа протипожежного відсіку встановлюється відповідними будівельними нормами за видами будівель та споруд.

Поверховість та ступінь вогнестійкості адміністративних та побутових будівель підприємств визначається за таблицею 10.2 цих норм.».

Примітку 3 *доповнити абзацом:*

«У місцях прилягання секції з вбудовано-прибудованих та прибудованих приміщень до секції будівлі під кутом менше ніж 180^0 ділянку зовнішніх стін (у тому числі вікна) загальною довжиною не менше ніж 4 м, що прилягають до стіни (перегородки) між секціями слід виконувати з класом вогнестійкості не менше ніж клас вогнестійкості цієї стіни (перегородки).».

Розділ 11 БЕЗПЕКА ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДІВЕЛЬ

Пункт 11.2. *Після «ДБН В.2.2-40» доповнити словосполученням* «з урахуванням додатку Л.».

ДОДАТОК А (обов'язковий) ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ГРУП БУДІВЕЛЬ ТА ПРИМІЩЕНЬ ГРОМАДСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Пункт 9 *викласти в новій редакції:*

«9. Будівлі, споруди та приміщення науково-дослідних установ та проектних організацій

Науково-дослідні інститути (за винятком унікальних спеціальних споруд).

Проектні та конструкторські організації.».

Доповнити пунктами:

«13. Офісні будівлі

Інформаційні центри.

Конгрес-центри.

Установи органів державної влади, місцевого самоврядування та органів управління.

Суди і прокуратура, нотаріально-юридичні заклади.

Правоохоронні організації (податкові служби, митниця).

Установи громадських організацій та товариств.

Установи кредитування, страхування та комерційного призначення.

Банки і банківські сховища.

Поштові відділення.

Архіви та депозитарії.

14. Адміністративні та побутові будівлі підприємств.

15. Побутові приміщення громадських будівель (санітарно-побутові, комори, приміщення для відпочинку, обігрівання або охолоджування, приміщення для майстрів та іншого обслуговуючого персоналу)**.**

16. Офісні приміщення підприємств (приміщення керівництва та управлінського складу підприємств, конструкторських бюро, інформаційно-технічного призначення, копіювально-розмножувальних служб, обчислювальної техніки, охорони праці, приміщення для навчальних занять).

17. Побутові приміщення підприємств (санітарно-побутові, охорони здоров'я, харчування, приміщення для відпочинку, обігрівання або охолоджування)**.**».

ДОДАТОК Б (обов'язковий) ПІДРАХУНОК ЗАГАЛЬНОЇ, КОРИСНОЇ ТА РОЗРАХУНКОВОЇ ПЛОЩІ, БУДІВЕЛЬНОГО ОБ'ЄМУ, ПЛОЩІ ЗАБУДОВИ ТА ПОВЕРХОВОСТІ БУДІВЕЛЬ

Пункт Б.1 *викласти в новій редакції:*

«Б.1 Загальна площа громадської будівлі включає сумарну площу поверхів будівлі, виміряних у межах внутрішніх поверхонь зовнішніх стін, з урахуванням вбудованих, вбудовано-прибудованих приміщень виробничого призначення, розміщених захисних споруд цивільного захисту або споруд подвійного призначення у підземному, підвальному або

цокольних поверхах будівлі, виміряних у межах внутрішніх поверхонь зовнішніх стін.

Пункт Б.10 *викласти в новій редакції:*

«**Б.10** Висота будівлі визначається позначкою найвищого конструктивного або інженерного елемента (парапету покрівлі, гребня покрівлі), верху фронтону, купола, шпилю, вежі.

До верху конструктивного або інженерного елемента будівлі відносяться надбудови для виходу на покрівлю, для розміщення технічного обладнання.

Висота зазначається у вигляді цифрового показника в метрах (від умовного нуля будівлі в абсолютній позначці згідно діючої системи висот).».

ДОДАТОК Г (обов'язковий) ПЕРЕЛІК ПРИМІЩЕНЬ ГРОМАДСЬКИХ БУДІВЕЛЬ, РОЗМІЩЕННЯ ЯКИХ ДОПУСКАЄТЬСЯ В ПІДЗЕМНИХ, ПІДВАЛЬНОМУ ТА ЦОКОЛЬНОМУ ПОВЕРХАХ

Пункт Г.1 *доповнити переліком:*

«г) пожежобезпечні зони.».

Пункт Г.2 *доповнити переліком:*

«ч) захисні споруди цивільного захисту та споруди подвійного призначення;

ш) пожежозахисні зони;

щ) санітарно-побутові приміщення підприємств, санітарно-побутові приміщення та комори побутових приміщень громадських будівель.».

Пункт Г.3 *доповнити переліком:*

«л) пожежозахисні зони;

м) санітарно-побутові приміщення, приміщення для відпочинку, обігрівання або охолоджування підприємств;

н) санітарно-побутові приміщення, комори, приміщення для відпочинку, обігрівання або охолоджування, приміщення для майстрів та іншого обслуговуючого персоналу побутових приміщень громадських будівель.».

Долучити **Додаток:**

«ДОДАТОК К

(довідковий)

МІНІМАЛЬНІ ПЛОЩІ ВБУДОВАНИХ, ВБУДОВАНО-ПРИБУДОВАНИХ ТА ПРИБУДОВАНИХ ПРИМІЩЕНЬ ВИРОБНИЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

К.1 Перелік приміщень інформаційно-технічного призначення (технічна бібліотека, архів) та їх рекомендовані мінімальні площі наведено в таблиці К.1.

Таблиця К.1 – Рекомендовані мінімальні площі приміщень інформаційно-технічного призначення

Найменування приміщення	Одиниця виміру	Мінімальна площа на одиницю виміру, $м^2$
1. Технічна бібліотека		
Читальна зала	Одне місце	2,7
Книгосховище	1000 одиниць зберігання	2,5
Службове приміщення	Одне робоче місце	4,0
Стіл бібліотекара для прийому та видачі літератури	Одне робоче місце	5,0
2. Архів		
Читальна зала	Одне місце	2,7
Робоче приміщення	Одне робоче місце	4,0
Примітка. Площа сховища архіву визначається завданням на проектування.		

К.2 Перелік санітарно-побутових приміщень виробничого призначення та їх рекомендовані мінімальні площі наведено в таблиці К.2.

Таблиця К.2 – Рекомендовані мінімальні площі санітарно-побутових приміщень виробничого призначення

Найменування приміщення	Мінімальна площа на одну особу, $м^2$
1. Санітарні приміщення	
Переддушові при кабінах душових	0,7
Шлюзи (тамбури) при туалетах із кабінами	0,4
2. Побутові приміщення	
Гардеробні вуличного одягу, роздягальні спецодягу, приміщення для обігрівання або охолодження	0,1
Місце для переодягання	0,1
Приміщення для сушіння, знепилювання спецодягу	0,15
Приміщення для миття спецодягу, спецвзуття	0,3
Комори для зберігання спецодягу	0,08
Комори для прибирального інвентаря	0,02

Долучити **Додаток:**

«ДОДАТОК Л

(довідковий)

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД

«**Л.1 Наближення до громадської будівлі**

Зони висадки із транспортних засобів мають бути завдовжки не менше ніж 9,0 м, завширшки не менше ніж 2,4 м та мати бордюрний пандус.

У разі наявності різниці в рівні покриття майданчика для висадки

пасажирів перед входом до громадської будівлі та пішохідною доріжкою слід передбачити наявність пандуса для полегшення висадки людям, що пересуваються в кріслах колісних, та особам з дітьми в колясках.

Для вказання напрямку людям з порушенням зору до входу до будівлі додатково влаштовують індикатори тактильної поверхні для ходіння.

Л.2 Пішохідні доріжки до будівлі

Пішохідні доріжки до громадської будівлі та навколо неї повинні мати рівну, тверду та стійку до ковзання поверхню як в сухих, так і у вологих умовах.

Пішохідні доріжки слід відокремлювати від маршрутів, що використовуються для автомобільного транспорту, велосипедів, електросамокатів, скутерів. Місця переходу між ними слід обладнувати бордюрними пандусами та індикаторами тактильної поверхні. Для орієнтування та пошуку інклюзивного маршруту в місцях переходу рекомендується передбачати додаткове освітлення та візуальний контраст.

Поперечний нахил, передбачений для відведення поверхневих вод по рівній або похилій доріжці, ступінчастій доріжці, пандусу або майданчику не повинен перевищувати градієнт нахилу 1:50.

Не допускається розміщення будь-яких перешкод (предметів, знаків або вивісок, що встановлені на стінах будівлі, стовпах, колонах чи окремо розташованих опорах) в межах пішохідних доріжок доступу до громадської будівлі, або які виступають більше ніж на 100 мм у простір для руху, або від 300 мм до 2,1 м над рівнем покриття доріжки.

Для обладнання (приладів), які потребують технологічного розміщення в межах пішохідних доріжок, слід передбачати їх безперешкодну видимість, огородження для захисту від ударів, позначення візуальними покажчиками та попередження про наявність потенційної небезпеки, яку може виявити людина, що користується тростиною.

Л.3 Інклюзивні паркувальні місця

Спеціально відведені інклюзивні місця для відвідувачів слід розташовувати якнайближче до головного входу до громадської будівлі (або інших входів до будівлі, що мають автостоянку).

Мінімальна кількість інклюзивних паркувальних місць визначається згідно 6.2.2 ДСТУ ISO 21542.

Мінімальна ширина інклюзивних паркувальних місць для автомобілів визначається згідно 6.2.3 ДСТУ ISO 21542, для інклюзивних мікроавтобусів з людьми на кріслах колісних – згідно 6.2.4 ДСТУ ISO 21542.

Рекомендовані мінімальні розміри для критих паркувальних місць, охоплюючи зону бічного пересаджування, мають становити:

- для одного місця: ширина – 3,5 м, довжина – 5,0 м;

- для двох місць зі спільною зоною бічного пересаджування: ширина – 5,5 м; довжина – 5,0 м.

Габаритна висота критих паркувальних місць має бути не менше ніж 2,4 м.

Місцерозташування відведених інклюзивних паркувальних місць для автомобілів, інклюзивних мікроавтобусів слід позначати поруч зі входом на паркувальний майданчик або автостоянку з інформацією, що вказує напрямок до відведених місць для паркування та інших інклюзивних об’єктів.

Відведені інклюзивні паркувальні місця слід розташовувати на твердій та рівній поверхні з градієнтом нахилу менше ніж 1:50 в будь-якому напрямку.

Л.4 Платіжні паркувальні автомати

Доступ до платіжного паркувального автомата має бути вздовж інклюзивного маршруту. Автомат розташовують так, щоб він не створював небезпеки або перешкод для людей з порушенням зору або людей з певними функційними обмеженнями. Місцерозташування платіжного

автомата слід позначати поруч зі входом на паркувальний майданчик або автостоянку з інформацією, що вказує напрямок до нього.

Л.5 Стоянки велосипедів, електроскутерів, електросамокатів

Для відвідувачів громадської будівлі стоянку велосипедів, електроскутерів та електросамокатів слід розташовувати якнайближче до головного входу до будівлі (або інших входів до будівлі, що мають автостоянку).

Місцерозташування відведених місць для стоянки велосипедів, електроскутерів, електросамокатів слід позначати поруч із входом на паркувальний майданчик або автостоянку з інформацією, що вказує напрямок до відведених місць для паркування цих засобів пересування.

Відведені паркувальні місця слід розташовувати на твердій та рівній поверхні з градієнтом нахилу менше ніж 1:50 в будь-якому напрямку.

Паркувальні місця для електроскутерів та електросамокатів рекомендується обладнувати електричними зарядними пристроями.

Л.6 Вуличні меблі

Вуличні меблі рекомендується використовувати для підтримки орієнтування та пошуку шляхів як орієнтири або межі. Вуличні меблі не повинні зменшувати мінімальну безперешкодну ширину маршруту. Предмети вуличних меблів повинні мати закруглені, негострі краї, щоб уникнути травмування під час зіткнення.

Л.7 Пандуси та відкриті сходи

Рекомендовані розміри пандусів (довжина, підйом, нахил) для нового будівництва та реконструкції існуючих будівель наведені в табл. 6 ДСТУ ISO 21542, для пристосування існуючих будівель – в табл. 7 ДСТУ ISO 21542.

Слід передбачати наявність кінцевого майданчика довжиною не менше ніж 1,5 м поряд із підніжжям, на початку відкритих сходів чи пандусу. Довжина проміжного майданчика в разі будь-якої зміни напрямку більше

ніж на 10° має бути не менше ніж 1,5 мм.

Для існуючих будівель довжина кінцевого та проміжного майданчиків має бути не менше ніж 1,2 м.

Зона майданчиків повинна бути без будь-яких перешкод, включаючи відстань відчиняння дверей.

Матеріали поверхонь відкритих сходів, майданчиків та пандусів мають бути жорсткими з гладкою та стійкою до ковзання поверхнею як в сухих, так і в вологих умовах.

Л.8 Поручні

Наявність поручнів слід передбачати для пандусів із градієнтом 1:20 або крутіше та завдовжки більше ніж 800 мм – з обох боків пандуса; для пандусів із градієнтом 1:20 або крутіше та завдовжки 800 мм або менше – з одного боку пандуса; для пандусів із градієнтом менше 1:20 та для бордюрних пандусів влаштування поручнів не є обов’язковим.

Для дітей, людей значно нижчих за середній зріст, та осіб, які пересуваються на кріслах колісних, слід передбачати додаткові поручні на меншій висоті, ніж висота основних поручнів. Висота над рівнем підлоги пандуса, лінією нахилу сходів і поверхнею сходового майданчика до верху основного поручня має бути від 850 мм до 1,0 м, до верху додаткового нижнього поручня – від 600 мм до 750 мм.

Поручні мають візуально контрастувати з фоном та забезпечувати наявність тактильної інформації. Рекомендовані характеристики поручнів наведені в 8.4.2 ДСТУ ISO 21542.

Поручні мають бути безперервними по всій довжині сходового прольоту, проміжних майданчиків та пандусу, крім випадків, коли вони перетинаються з дверними прорізами. На сходових майданчиках слід передбачати горизонтальне подовження поручня не менше ніж на 300 мм за межі першого й останнього носиків сходинки. Кінець горизонтального подовжувача має бути повернено до стіни на закритому боці пандуса або

сходів.

Рельєфний текст або тактильні символи разом зі шрифтом Брайля встановлюють на початку і наприкінці кожного поручня на сходах, що вказує номер поверху. У разі наявності сходів на шляху евакуації слід зазначати напрямок виходу для евакуації та/або до найближчих пожежозахисних зон.

Л.9 Покажчики

Слід використовувати такі основні типи покажчиків:

- покажчики для орієнтування (наприклад, ескізи, плани, макети);
- покажчики напрямку;
- функційні покажчики;
- довідкові покажчики;
- покажчики аварійних виходів.

Л.10 Вхідна група

Інклюзивність вхідної групи громадської будівлі повинна включати зручне розташування входів, належні покажчики, відсутність сходів чи перешкод, достатній простір для маневрування перед дверима, широкі отвори, зручні в експлуатації двері, тактильне маркування дверей, належне освітлення та належний візуальний контраст.

Входи/виходи у будівлю слід захищати критими галереями, навісами чи козирками від впливу дощу та снігу.

Перед вхідними дверима до будівлі слід передбачати мінімальний простір для маневрування розміром не менше ніж 1,5 м х 1,5 м, а у місцях, де потрібен поворот на 180° у кріслі колісному – не менше ніж 1,5 м х 2,0 м.

Матеріали поверхонь відкритих сходів, майданчиків та пандусів перед входами до будівлі мають бути жорсткими з гладкою та стійкою до ковзання поверхнею як в сухих, так і в вологих умовах.

Л.11 Тамбур

Тамбур не повинен мати будь-яких перешкод. Мінімальний вільний простір для маневрування в тамбурі між дверима має становити не менше ніж 1,5 м без урахування повороту дверей.

Л.12 Вестибюлі

Розміри приміщень вестибюльної групи будівель різного функціонального призначення рекомендується приймати з урахуванням максимальної пропускної спроможності, коефіцієнта змінності, необхідності забезпечення вхідного контролю та охорони.

Л.13 Інформаційні дисплеї

Інформаційні дисплеї для представлення інформації в інклюзивному мультимедійному форматі розташовують на відповідній висоті, щоб їх було легко побачити з будь-якого ракурсу громадського простору.

Л.14 Пересування в горизонтальному напрямку

Усі громадські простори, зони, місця надання послуг та приміщення мають бути доступні для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Інклюзивність пересування в горизонтальному напрямку включає належні покажчики та їх чітке розташування, відсутність сходів і перешкод, широкі отвори, прості в експлуатації двері, достатній простір для маневрування перед дверима, місця відпочинку, належне освітлення та належний візуальний контраст, а також концепцію тактильного орієнтування в будівлі.

Для зручності маршрути пересування в горизонтальному напрямку рекомендується перетинати під прямим кутом один до одного. Для орієнтування та визначення шляху напрямок пересування забезпечують наявністю покажчиків тактильної поверхні, візуальної, звукової та тактильної інформації, включно з інформацією про розташування пожежобезпечних зон та евакуаційних виходів. У разі зміни напрямку пересування в коридорі слід передбачати простір для повороту людині, що пересувається на кріслі колісному, діаметром не менше ніж 1,5 м.

Л.15 Пересування у вертикальному напрямку

Для пересування у вертикальному напрямку передбачають ліфти, ескалатори, сходи, пандуси та інші пристосування для переміщення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення згідно з ДБН В.2.2-40, ДСТУ EN 81-40, ДСТУ EN 81-41, ДСТУ EN 17210, ДСТУ ISO 21542, ДСТУ ISO 9589.

У групі пасажирських ліфтів один з ліфтів має бути інклюзивним та позначатися графічним символом. Параметри ліфтів для перевезення людей у кріслах колісних слід приймати згідно з ДСТУ EN 81-70, ДБН В.2.2-40 з урахуванням ДСТУ EN 17210, ДСТУ ISO 21542.

Для транспортування людини на кріслі колісному разом із супроводжувальною особою внутрішній розмір кабіни інклюзивного ліфта має становити не менше ніж 1,1 м х 1,4 м з мінімальною шириною безперешкодного входу 900 мм.

Внутрішнє освітлення кабіни ліфта повинно рівномірно розподілятися та забезпечувати мінімальний рівень освітленості 100 лк на рівні підлоги та 200 лк на пристроях керування. При цьому використання точкових світильників не рекомендується.

Кнопки керування ліфтом для кожної функції (вибір поверху, сигналізація, відчинення дверей, двосторонній зв'язок) повинні бути в полі зору людини, що пересувається в кріслі колісному, легко розпізнаватися на дотик, мати дизайн, що контрастує з прилеглою стіною.

У кабіні ліфта слід передбачати пристрій аварійної сигналізації (системи двостороннього зв’язку). Система двостороннього зв’язку повинна забезпечувати візуальний та звуковий інформаційний зв'язок для пасажирів.

У кабіні ліфта слід передбачати не менше одного поручня на тій самій стіні, що й панель керування кабіною ліфта. Рекомендована висота до верху поручня над рівнем підлоги – від 800 мм до 950 мм. Кінці поручнів,

що виступають, повинні бути закритими та поверненими до стіни.

Л.16 Ліфтовий хол

Глибина ліфтового холу, що обслуговується ліфтами для осіб з інвалідністю, має бути не менше 1,6 м.

У ліфтовому холі передбачають наявність індикаторів тактильної поверхні для визначення місця розташування входу в ліфт і пристроїв керування ліфтом.

На кожному поверсі будівлі перед входом у інклюзивний ліфт слід забезпечити наявність простору для маневрування людини, що пересувається на кріслі колісному, – не менше ніж 1,5 м х 1,5 м. Простір для маневрування не повинен розташовуватися на будь-якому маршруті пересування або прямо навпроти сходів для пересування або сходових маршів. Рекомендована освітленість зони маневрування – не менше ніж 100 лк.

Л.17 Приміщення

Інклюзивні та зручні у користуванні приміщення повинні мати достатній простір для пересування, різні варіанти місць для сидіння, належний клімат у приміщенні, належну акустику та системи підвищення чутності, належне освітлення та належний візуальний контраст.

Л.18 Туалети та санвузли

Інклюзивні та зручні у використанні туалети та санвузли повинні мати покажчики, достатній простір для маневрування та переміщення, стійкість до ковзання, належні варіанти переміщення, обладнання, придатне для використання, простоту в експлуатації, належне освітлення та візуальний контраст. За наявності декількох інклюзивних туалетів або санітарних вузлів рекомендується враховувати різні вимоги користувачів до переміщення – фронтальне, похиле, бічне, справа та зліва, а також у супроводі. Слід забезпечити наявність візуального і звукового зворотного зв'язку про прийняття виклику про допомогу та вжиття відповідних заходів.

Санвузли для сповивання дітей рекомендується розміщувати в приміщенні, окремому від інклюзивного туалету для обох статей.

У багатоцільових громадських будівлях з регулярним відвідуванням дітьми рекомендується передбачити інклюзивні туалети для дітей.».

Долучити **Додаток:**

«ДОДАТОК М

(обов'язковий)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ТА ПОБУТОВИХ БУДІВЕЛЬ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

«**М.1** Висота приміщень адміністративних та побутових будівель виробничих підприємств від підлоги до стелі повинна бути не менше 2,5 м, залів зборів, їдалень і адміністративних приміщень місткістю більше 50 осіб - не менше 3 м.

Висоту вбудованих приміщень (від підлоги до стелі) допускається приймати не менше 2,4 м.

Висоту від підлоги до низу виступних конструкцій перекриттів, обладнання і комунікацій, а також висоту від підлоги до стелі в коридорах слід приймати не менше 2,2 м.

Висоту технічних поверхів слід приймати з урахуванням розміщуваного обладнання, інженерних мереж і умов їх експлуатації; при цьому в місцях проходу обслуговуючого персоналу висота в чистоті повинна бути не менше 1,9 м.

М.2 У вбудованих приміщеннях виробничих будівель допускається передбачати туалети, приміщення для відпочинку, обігрівання або охолоджування, особистої гігієни жінок, ванн для рук, пристрої питного водопостачання, вмивальні, напівдуші, приміщення для майстрів та іншого персоналу, які за умовами виробництва слід розміщувати поблизу робочих

місць, а в приміщеннях категорій В, Г і Д - також приміщення для куріння.

У будівлях IVa ступеня вогнестійкості вбудовані приміщення (за винятком туалетів, приміщень особистої гігієни жінок, ванн для рук і ніг, пристроїв питного водопостачання, умивальних і напівдушів) не допускається розміщувати біля зовнішніх стін, на антресолях і площадках.

М.3 Площа вестибюля визначається з розрахунку 0,2 м2 на одного працюючого в найбільш численній зміні, але не менше 18 м^2.

М.4 У виробничих будівлях слід передбачати приміщення для зберігання, очищення і сушіння прибирального інвентаря, обладнані системою гарячого і холодного водопостачання і, як правило, суміжні з туалетами.

Площу цих приміщень слід приймати з розрахунку 0,8 м^2 на кожних 100 м2 площі поверху, але не менше 4 м^2.

За завданням на проєктування при площі поверху менше 400 м^2 допускається передбачати одне приміщення на два суміжних поверхи.

М.5 Сполучення між опалюваними виробничими будівлями та побутовими будівлями, що стоять окремо, слід передбачати через опалювані переходи.

Опалювані переходи допускається не передбачати з будівель, що розміщуються в IVB кліматичний зоні, а також незалежно від кліматичної зони - з опалюваних виробничих будівель із чисельністю працюючих в кожному не більше 30 осіб за зміну. При цьому у виробничих будівлях повинні бути передбачені приміщення для зберігання теплого верхнього одягу.

М.6 Сполучення між підвалом або цокольним поверхом та першим поверхом допускається влаштовувати по окремих сходах, що ведуть до коридору, холу або вестибюля першого поверху, крім атріума, за умови дотримання пожежних вимог залежно від категорії приміщення щодо вибухопожежної і пожежної небезпеки.

М.7 У адміністративних будівлях і приміщеннях виробничих підприємств можуть розміщуватися приміщення управлінського складу, конструкторських бюро, інформаційно-технічного призначення, копіювально-розмножувальних служб, обчислювальної техніки, охорони праці, приміщення для навчальних занять

Площу приміщень управлінського складу слід приймати з розрахунку не менше 6 м^2 на робоче місце працівника управління, а на одного працівника конструкторського бюро – не менше 7,65 м^2.

При оснащенні робочих місць великогабаритним обладнанням і розміщенні в робочих приміщеннях обладнання колективного користування їх площі допускається збільшувати відповідно до технічних умов на експлуатацію обладнання.

Площу кабінетів керівників рекомендується проєктувати не більше 15 % загальної площі робочих приміщень управління.

При кабінетах керівників підприємств і їх заступників повинні бути передбачені приймальні. Допускається влаштовувати одну приймальню на два кабінети. Площа приймалень повинна бути не менше 12 м^2.

М.8 За кількості інженерно-технічних працівників 300 осіб і більше слід передбачати зали нарад, що розраховуються на 30 % працюючих.

Площу залів нарад управління слід приймати з розрахунку не менше 0,9 м^2 на одне місце в залі.

При залах нарад допускається передбачати кулуари з розрахунку не менше 0,3 м^2 на одне місце в залі.

За наявності в числі працюючих інвалідів, що користуються кріслами-колясками, в залах нарад повинні бути передбачені місця для них з розрахунку не менше 1,65 м^2 на одне місце.

На підприємствах із кількістю інженерно-технічних працівників до 300 осіб для проведення нарад допускається збільшувати площу одного з кабінетів керівників підприємства з розрахунку 0,8 м^2 на одне місце. Площа

кабінету має бути визначена завданням на проектування, але не повинна перевищувати 72 м^2.

М.9 Площа кабінетів охорони праці визначається залежно від облікової чисельності працюючих на підприємстві та встановлюється завдання на проєктування.

М.10 Склад і площі навчальних приміщень встановлюються завданням на проектування.

М.11 Побутові будівлі підприємств призначені для розміщення в них приміщень обслуговування працюючих: санітарно-побутових, охорони здоров'я, харчування.

При проєктуванні побутових будівель підприємств у технологічній частині проекту повинна бути встановлена чисельність працюючих - облікова, в найбільш численній зміні (далі - зміні), а також у найбільш численній частині зміни при різниці на початку і закінченні зміни 1 год і більше, що приймається для розрахунку побутових приміщень і пристроїв; при цьому в чисельність працюючих необхідно включати кількість практикантів, що проходять виробниче навчання.

До складу санітарно-побутових приміщень входять гардеробні, душові, умивальні, туалети, приміщення для куріння, місця для розміщення напівдушів, пристроїв питного водопостачання, приміщення для обігрівання або охолоджування, обробки, зберігання і видачі спецодягу.

Санітарно-побутові приміщення для працюючих, зайнятих безпосередньо на виробництві, повинні проектуватися залежно від груп виробничих процесів.

За облікової чисельності працюючих на підприємстві до 50 осіб допускається передбачати загальні гардеробні для всіх груп виробничих процесів.

Гардеробні домашнього і спеціального одягу для груп виробничих процесів 1 в, 2в, 2г і 3б повинні бути окремими для кожної з цих груп.

При гардеробних слід передбачати комори спецодягу, туалети, приміщення для чергового персоналу з місцем для прибирального інвентаря, місця для чищення взуття, гоління, сушіння волосся (крім окремих гардеробних для вуличного одягу)

Кількість душових, умивальників і спеціальних побутових пристроїв слід приймати за чисельністю працюючих у зміні або частині цієї зміни, що одночасно закінчують роботу.

Туалети в багатоповерхових побутових, адміністративних і виробничих будівлях повинні бути на кожному поверсі.

М.12 При проектуванні підприємств слід передбачати оздоровчі пункти, медпункти, приміщення особистої гігієни жінок, парильні (сауни), а за відомчими нормами - приміщення для інгаляторіїв, фотаріїв, ванн для рук і ніг, а також приміщення для відпочинку в робочий час і психологічного розвантаження.

На підприємствах з обліковою чисельністю працюючих більше 300 осіб повинні передбачатися фельдшерські оздоровчі пункти.

М.13 При проєктуванні виробничих підприємств повинні бути передбачені їдальні, розраховані на забезпечення всіх працюючих загальним, дієтичним, а за спеціальними завданнями - лікувально-профілактичним харчуванням.

ДОДАТОК Ж (довідковий) БІБЛІОГРАФІЯ *викласти у новій редакції:*

«**ДОДАТОК Н**

(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

1 Кодекс цивільного захисту України

2 Закон України «Про доступ до об’єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж»

3 Закон України «Про електронні комунікації»

4 Закон України «Про основні засади житлової політики»

5 Закон України «Про телекомунікації»

6 Розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 року № 546-р «Про схвалення Стратегії розвитку сфери електронних комунікацій України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках»

7 Державні медико-санітарні нормативи допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10.05.2024 № 813 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 травня 2024 р. за № 763/42108

9 Державні санітарні правила планування та забудови територій, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. № 173 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 р. за № 379/1404

10 Державні санітарні норми та правила утримання територій населених пунктів, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 р. № 145 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2011 р. за № 457/19195

11 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок (ДНАОП 00.1-1.32-01), затверджено наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 21 червня 2001 р. № 272

12 Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 1996 р. № 239 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29 серпня 1996 р. за № 488/1513

13 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку (ДСН 3.3.6.037-99), затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 р. № 37

14 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації (ДСН 3.3.6.039-99), затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 р. № 39

15 Державні гігієнічні нормативи. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97), затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1997 р. № 62

16 Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель, затверджено наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 27 жовтня 2020 року № 260 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2020 р. за № 1257/35540

17 Державні санітарні норми та правила «Полімерні та полімервмісні матеріали, вироби і конструкції, що застосовуються у будівництві та виробництві меблів. Гігієнічні вимоги», затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 2012 р. № 1139 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 09 січня 2013 р. а № 87/22619

18 ГБН В.2.2-34620942-002 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій проектування.».

КЛЮЧОВІ СЛОВА. *В кінці речення доповнити словами: «*електронні комунікаційні мережі.*».*